

Monumentnummer*: 509922

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 21 april 2000
Kadaster deel/nr: 16488/19

Complexnummer

509920

Complexnaam

H. Johannes de Doper

Woonplaats*

Leimuiden

Gemeente*

Kaag en Braassem

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Willem van der
Veldenweg

Nr*

24

Toev.*

Postcode*

2451 BB

Woonplaats*

Leimuiden

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Leimuiden

Sectie*

C

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

1553

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

PASTORIE, behorend bij de rijksweg reeds beschermde R.K. Kerk van de H. Johannes de Doper en onderdeel uitmakend van het gelijknamige kerkcomplex. De pastorie werd enige jaren na de voltooiing van de kerk gebouwd omstreeks 1865 in een vrij sobere Neo-Gotische trant door J.J.W. van Leeuwen.

Vanwege de situering tegen het dijktaalud was er ruimte voor een relatief groot souterrain, dat omstreeks 1915 aan de achterzijde is uitgebreid met een serre. De oorspronkelijke indeling van het pand is grotendeels gehandhaafd en bezit aan de achterzijde ondermeer een met rijk stucwerk uitgevoerde pastoorskamer. De kerk is aan de zuidzijde door een langgerekt houten tussenlid met de pastorie verbonden, welke voor de bescherming van ondergeschikt belang is.

Omschrijving

Een tegen een dijkhelling gebouwde rechthoekige symmetrisch opgezette bouwmassa, die aan de voorzijde twee

bouwlagen hoog lijkt, maar aan de achterzijde een souterrain als extra bouwlaag heeft. Het geheel wordt gedekt door een schilddak met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen en schoorstenen op beide nokhoeken.

De gevels zijn opgetrokken uit grauwe baksteen in kruisverband met fijn voegwerk en met segmentbogen boven de deuren, vensters en spaarnissen. In de meeste van deze bogen is gele baksteen decoratief toegepast als sierblokjes. Gele baksteen komt ook voor in het keperfries dat de gevels rondom afsluit. De begane grond en verdieping worden van elkaar gescheiden door een bakstenen lijst met een muizetandmotief. Dit geldt ook voor de onder een rollaag uitkragende plint van de voorgevel, die over de overige gevels doorloopt. De lekdorpels van de vensters zijn gepleisterd, deels ook van hardsteen. De omgaande, geprofileerde, iets overstekende houten goot rust op gootklossen met diamantkopmotief. De vensters zijn overwegend zes- en vierruits schuiframen met iets getoogde bovenlichten.

De voorgevel (west) is vijf venstereenheden breed en heeft in het midden de hoofdentree, bestaande uit een paneel deur in neo-gotische trant met drie- en vierpasmotieven onder een tweeruits bovenlicht.

De linker zijgevel (zuid) is drie venstereenheden breed, drie bouwlagen hoog en wordt aan de linkerzijde begrensd door een gepleisterde, door een rollaag afgedekte keermuur. De gevel van de onderste bouwlaag (souterrain) heeft van links naar rechts een segmentboogvormig spaarveld met in de bovenzijde een klein venster met diefijzers, een vierruits paneel deur en twee vereenvoudigde segmentboogvormige vensters. De tweede bouwlaag heeft links een venster en rechts daarvan twee spaarnissen, terwijl bij de derde bouwlaag één venster in het midden geflankeerd wordt door spaarnissen.

Van de drie vensterassen brede achtergevel (oost) is de onderste bouwlaag over de volle gevelbreedte uitgebreid met een rechthoekig serre, opgebouwd uiteen doorlopende vensterreeks en twee deuren onder een plat dak. Boven de gepleisterde plint zijn de gevels opgetrokken uit grauwe baksteen (halfsteens). De lekdorpels zijn van oranje geglazuurde lekdorpels. De beide bouwlagen van de hoofdmassa erboven hebben elk drie vensters, waarbij die van de tweede bouwlaag zich onderscheidt door de neo-gotische tratering van de bovenlichten. Hierachter ligt de pastoorskamer.

Bij de linker zijgevel (noord) is op de onderste bouwlaag het bovenlicht zichtbaar van de deur naar het houten tussenlid. Ter plaatse van het trappenhuis op de verdieping is onder een rollaag een schuifraam geplaatst.

De indeling van het interieur is grotendeels in oorspronkelijke staat en bevat ondermeer in de pastoorskamer een stucplafond met bundelprofiel en een zwartmarmeren schoorsteenmantel met daarboven stucwerk pilasters.

Waardering

De pastorie, onderdeel uitmakend van het kerkcomplex van de H. JoHannes de Doper, is van algemeen cultuurhistorisch belang als representatief voorbeeld als gebouw uit de hausse in katholieke Neo-Gotische religieuze bouw na het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in 1853.

De pastorie is van algemeen architectuurhistorisch belang vanwege de neo-gotische bouwtrant uit het derde kwart van de 19de eeuw, een belangrijke stroming in de ontwikkeling van de Rooms-katholieke bouwkunst. De pastorie is vrij gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, zowel uit- als inwendig.

De pastorie bezit een hoge ensemblewaarde door de onderlinge ruimtelijke en functionele samenhang met de

overige complexonderdelen dat beeldbepalend is gesitueerd buiten de bebouwde kom van Leimuiden op het hoger gelegen bovenland in een verder open en weids polderlandschap.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerkelijke dienstwoning

Functie

Pastorie(F)